

Á gáttini t

Farna vikuskiftið var Copenhell festivalurin hildin á sjeypda sinni, tá túsundtals málmsfjepparar

savnaðust úti á Refshaleøen í Keypmannahavn til tríggjar dagar við málm og hörðum rokki. Ovast á plakatin stóðu aldrandi ensku tungmálmsslóðararnir Black Sabbath. Undirritaði var á festivalinum fyrri ferð

Biergarten bjóðar uppá tungmálms-diskarar, tungmálm-felagssang og gott tungmálmslag!

Alice Cooper við gittarleikaranum Nita Strauss undir liðini. Bassleikarin Chuck Garric í bakgrundini.

MYNDIR: JACOB DINESEN

Black Sabbath. Geezer Butler t.v. og Ozzy Osbourne t.h.

KNÚT HÁBERG EYSTURSTEIN

Síðani byrjanina í 2010 er talið av festivalluttakarum vaksið stóðugt, og ársins festivalur setti met við 20.000 vitjandi. Hóast stóra vitjanartalið er økið somikið væl samansett, at skjótt og ómakaleyst er at finna runt.

Nógvir føroyingar høvdu leita sær á ársins Copenhell, og tað sást aftur á festivalplássinum. Tú rendi teg javnan í føroyingar, prátið gekk lystiliga og kendist tað í lötum sum ein svartklódd málmsútgáva av eini føroyskari stevnu ella tónleikafestivali. Sjarmerandi onkursvegna.

Tungmálmsestetikkur

Visuelt og retoriskt gera fólkin handan Copenhell sær væl og virðiliga dælt av eyðkenda tungmálmsestetikkini, har myrkur og óndskapur ráa fyri borgum. Navnið »Copenhell« er sjálvandi umskrivning av enska »Copenhagen«, og teir

tríggir pallarnir eita eisini eftir ymsum variantum av helviti, t.e. deyðsríkinum. Høvuðspallurin eftir fornnorrøna »Helviti«, næststørsti pallurin eftir grikska »Hades« og minsti pallurin eftir »Pandæmonium« úr Paradise Lost hjá John Milton.

Á festivaløkinum stendur ein svørt »kirkja« við umvendum krossum, og bussarnir, ið koyra millum økið og Christianshavn Metro eru sjálvandi nummar »666«.

Slíkt orðaval og sýmbolikkur tykist kanska ógvusligt fyri tey óinnvígdu, men her skal undirstrikast við feitari (svartari) striku, at alt fer fram við einum skálkabrosi.

Uppreistur og provokatióin hava frá byrjan verið inngrógvn partur av tungmálmsmentanini, og serliga er tað spiðsborgarliga og stovureina penheitin, ið stendur fyri skotum.

Tungmálmsestetikkurin við tess eldi, jarni og myrkri fellur eisini væl inn í umstøðurnar úti á Refshaleøen, ið er eitt gamalt

íðnaðarøki við stórum verk-smiðjubygningum o.ø. Hetta hóskar stak væl sum karmur til ein málmfestival. Fyrireikararnir hava hugsað um heildina, og í so máta er tað ein frægd fyri bæði eygu og oyru at vera á Copenhell.

Mótrák til flower power

Hvagani stavar so hesin málms-áhugin fyri óndskapi og myrkri?

Í bókini *Heavy Metal: The Music and Its Culture* (1991) vísir sosiologurin Deena Weinstein, at ein felagsnevnari fyri nøvnini, ið av fyrstan tíð vóru sett í samband við tungmálm – Led Zeppelin, Black Sabbath, Deep Purple, Uriah Heep, Judas Priest, Motörhead, Iron Maiden, Dio v.fl. – er stigvísar ella vaksandi áherðslan á tað myrku og døpru síðuna av tilveruni.

Har 60'ini vóru eyðkend av blomsturbørnum, hippie dreymum og fríum kærleika, gjørdist tungmálmsrákið eitt dømi um tað øvugta: fokus á kærleika var skift út við fokus á óndskap. Tað er ikki av leið at siga, at óndskapur verður

settur í talu í tungmálminum. Tað svartar, tað myrka, tað dapra, tað ófrættakenda, tað ókenda, ja tað ónda fær størri rásarúm – bæði tekstliga, tónleikaliga og visuelt.

Umhvørvið spælir eisini inn. Black Sabbath koma t.d. úr enska íðnaðarbynum Birmingham, og í søguni um Sabbath verður av og á víst á hvussu hesin býurin er gráur og dapur, og at framtíðarútlitini hjá nøkrum ungum dreingjum av arbeiðarastætt vóru einki serligt síðst í 60'unum. Har var ikki nógv flower power at hóma.

Við íðnaðarupprunanum hjá Black Sabbath í huga kendist tað ikki sørt rámandi at teir vóru høvuðsnavn á ársins Copenhell, ið nettupp gongur fyri seg í einum gomlum íðnaðarøki. Segði nakar hægri eind?

Hósdagur

Her verður ikki tikið samanum alt, ið undirritaði hoyrði, men eitt sindur skal sigast um tað besta. Hósdag vóru tað Alice Cooper og With The Dead, ið skaraðu

framúr. Alice Cooper framfórði við fullmannaðum og ómetaliga væl spælendi rokkbólki afturat sær. Konsertin var orkumikil, teatralisk, undirhaldandi og rørandi.

Tað var mikið stuttligt at hoyra klassiskar Cooper sangir sum 'No More Mr. Nice Guy', 'Poison', 'Feed My Frankenstein' og 'School's Out' í live útgávu. Ein partur av konsertini var halgaður til Keith Moon (The Who), Jimi Hendrix, David Bowie og Lemmy Kilmister (Motörhead) við at spæla sangir hjá teimum í raðfylgju: 'Pinball Wizard', 'Fire', 'Suffragette City' og 'Ace of Spades'.

Hesin sekvensur kundi lættliga verið ein grunnur gimmick í hondunum hjá øðrum, men hjá Alice og co. kendist tað heldur rørandi og hjartaligt, fyri ikki at siga frálíka væl spælt. Hesir fyra falnu rokkarar vóru allir nøkumlunda javnaldrandi við Cooper, hvørs kristna navn er Vincent Damon Furnier, og var tað tí uppá sitt pláss, at teir finga eina heiðran við á vegnum.